

освітніми потребами : збірник матеріалів II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Вінниця, ВДПУ імені Михайла Коцюбинського, 08-09 листопада 2018 р.) / за заг. ред. О. А. Голюк. Вінниця : Меркьюрі-Поділля. Вип. 1. – С.154-158.

4. Колосова О.В. Інноваційні технології навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами / О.В.Колосова // Актуальні проблеми дошкільної та початкової освіти в контексті сучасних освітніх парадигм : збірник матеріалів науково-практичної конференції викладачів і студентів факультету дошкільної, початкової освіти та мистецтв / за ред. О.А. Голюк. – Вінниця: ТОВ «Меркьюрі-Поділля»,2017. – Вип. 6. – С.49-51.

5. Казка як засіб розвитку особистості (використання методу казкотерапії в роботі з дітьми) : З досвіду роботи вихователя Л. С. Соф'янчук.– Кіровоград: Дошкільний навчальний заклад (ясла-садок) №24 «Вогник» ім. В.О.Сухомлинського комбінованого типу, 2013. – 25 с.

6. Хіля А.В. Арт-терапія в системі засобів виховання ціннісного ставлення до життя в дітей та молоді з функціональними обмеженнями : метод. матер. : Ч. 1. – Вінниця: Нілан-ЛТД, 2017. – 250 с.

Топчій Н.М.,

*здобувач ступеня вищої освіти «магістр» психолого-педагогічного факультету
Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка*

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ОЦІНЮВАННЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ КЛАСІ ЗА ДОПОМОГОЮ ТЕХНОЛОГІЇ ПОРТФОЛІО

В інклюзивному класі оцінювання навчальної діяльності учнів з особливими освітніми потребами відбувається за спеціально розробленими критеріями, зорієнтованими на навчальну програму спеціальної школи, за якими навчається дитина, або за критеріями оцінювання масової школи. Важливо контролювати та оцінювати не лише знання, уміння та навички, а й особистісні зміни, які формуються внаслідок цілеспрямованого корекційного впливу на пізнавальні процеси, мовленнєву діяльність учнів. У цьому полі

важливо оцінювати характеристики, які комплексно визначають особистісний розвиток: сформованість загальнонавчальних та ключових компетенцій, досвід практичної і творчої діяльності, емоційно-ціннісні ставлення, тощо.

У світовому освітньому просторі, починаючи з 90-х років, з періоду втілення в практику контрольно-вимірjuвальних матеріалів (тестів), з'явилися інноваційна форма оцінювання та накопичення інформації – портфоліо.

Портфоліо (у широкому розумінні) – це спосіб фіксування, накопичення та оцінки індивідуальних досягнень школяра протягом певного періоду навчання. [1]. За даними досліджень Р. Паулсона та К. Мейера портфоліо відрізняється від традиційних методів оцінювання тим, що «забезпечує вчителя обґрунтованою інформацією про процес і результати діяльності учня в режимі самостійної роботи» (цит. за Т. В. Сак [2, с. 24]).

Портфоліо завжди візуалізоване (може бути у вигляді спеціальної папки, картотеки), однак, його зміст не може зводитися до випадкового набору учнівських робіт. Це має бути спеціально спланована та організована індивідуальна добірка матеріалів і документів, яка демонструє зусилля, динаміку і досягнення учня в різних галузях.

Залежно від конкретних цілей навчання добирається тип портфоліо: портфоліо документів, портфоліо досягнень, рефлексивне портфоліо. Можуть бути й інші типи портфоліо. Наприклад, у школах Англії функціонують такі його типи: портфоліо розвитку (містить вибрані навчальні роботи, а також самооцінку досягнень учня, які вчитель використовує для оцінки освітньої діяльності учня та для обговорення на батьківських зборах стану навчання дитини); портфоліо навчального планування (учителі можуть використовувати зміст портфоліо для отримання додаткової інформації про клас); портфоліо підготовленості (підбірка матеріалів, які демонструють компетентність учня у декількох предметних галузях й, таким чином, школа використовує цю технологію, як засіб визначення готовності школяра до випуску зі школи); показове портфоліо (включає кращі роботи, зібрані на певному етапі навчання, які найповніше демонструють уміння та можливості учня).

Таким чином, до портфоліо мають входити наслідки (продукти) діяльності учня, за якими можна прослідкувати результати корекційно-розвивального впливу. У нього потрібно вмещувати матеріали, які ілюструють не лише труднощі навчальної діяльності і процес їх усунення, а й сильні сторони дитини. Ці матеріали використовують для обговорення стратегії корекційного впливу на розвиток учня з асистентом вчителя, психологом, логопедом, батьками.

Розділи портфоліо дитини, яка навчається в інклюзивному класі та має особливості психофізичного розвитку, можуть бути такими [3, с. 8]:

1. Титульний лист, він містить основну (прізвище, ім'я, по батькові дитини, навчальний заклад, клас) та контактну інформацію (телефон батьків).

2. Розділ «Досягнення учня у навчанні» – передбачає сторінки з різних навчальних предметів, до яких мають входити контрольні та самостійні роботи (відповідно до навчальної програми) й завдання, спрямовані на усунення помилок, допущених у роботах.

3. Розділ «Соціальна компетентність учня», який містить записи вчителя про особливості спілкування з однолітками, дорослими, коло друзів.

4. Розділ «Суспільна робота учня», що включає доручення, які дитина виконує у класі, у школі; участь у суспільно-корисній праці, подяки за виконання тощо.

5. Розділ «Творчі роботи учня», у якому накопичуються продукти творчої діяльності школяра. При цьому, з метою демонстрації об'ємних робіт (виробів), розміщується їх фотографія.

6. Розділ «Відгуки і побажання», вміщує висновки та побажання за результатами навчального року.

Отже, портфоліо є способом фіксування, накопичення та оцінки індивідуальних досягнень школяра протягом певного періоду навчання. з особливостями психофізичного розвитку. З широким упровадженням в нашій країні інклюзивної освіти, ця технологія заслуговує на особливу увагу й потребує подальшого ретельного вивчення.

Список використаних джерел

1. Портфоліо – технологія якісного оцінювання навчальних досягнень // Студопедія. 2014. URL : https://studopedia.su/4_46278_portfolio--tehnologiya-yakisnogo-otsinyuvannya-navchalnih-dosyagnen.html (дата звернення: 03.03.2019).
2. Сак Т. В. Індивідуальне оцінювання навчальних досягнень учнів з особливими освітніми потребами в інклюзивному класі : навч. курс та наук.-метод. посіб. / Т. В. Сак. – К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. – 168 с.
3. Сак Т. В. Технологія портфоліо в інклюзивному класі / Т. В. Сак // Дефектологія. – 2009. – № 4. – С. 6–10.

Шейко Г.Д.,

асистент кафедри педагогіки та психології початкової освіти Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка

ВИКОРИСТАННЯ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У НАВЧАННІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Комп'ютерні технології настільки міцно заснувалися в нашій повсякденності, що ми не уявляємо свого існування без них. І якщо для дорослих вони можуть бути ще не настільки звичним та комфортним, то для дітей сучасності комп'ютер – це одна із необхідних буденних речей, яка повинна бути в наявності 100%.

У цих умовах кардинальних змін вимагає й система шкільної освіти. Сьогодні не можна вважати викладання дисциплін якісним, якщо вчитель не використовує у своїй роботі з учнями комп'ютерні технології та Інтернет. Їх використання вимагає врахування наступних факторів: а) особливостей психофізіологічного розвитку учнів відповідного віку; б) особливостей навчально-пізнавальної діяльності школярів; в) дидактичний потенціал мультимедійних технологій, орієнтованих на початкову школу; г) вимог до впровадження комп'ютерних технологій у навчальний процес (до обладнання комп'ютерних класів; до організації роботи учнів з комп'ютерними